

Andrzej Matoga

Bocheniec, gm. Małogoszcz, woj. kieleckie. Stanowisko 2

Informator Archeologiczny : badania 19, 41

1985

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BISKUPIN, gm. Gąsawa
woj. bydgoskie
Stanowisko 2a

Państwowe Muzeum Archeologiczne
w Warszawie

Badania prowadziła mgr Anna Grossman. Finansowało PMA w Warszawie. Trzeci sezon badań / oraz 5 sezonów w latach 80-tych/. Stanowisko wielokulturowe - kultura amfor kurlistych, kultura iwidańska /tzw. craal/ i wczesne średniowiecze.

Badania prowadzono w północno-zachodniej części stanowiska. Miały one na celu uchwycenie przebiegu rowu w tej części stanowiska badanej dotąd jedynie wąskimi rowami sondżowymi oraz sprawdzenie, czy istniały obiekty osadnicze wewnątrz rowów - na majdanie, co pozwoliłoby uzyskać nowe dane pomocne w ustaleniu funkcji całego obiektu.

Zakończono osiem wykopów szerokopłaszczyznowych o łącznej powierzchni 983,5 m². Uchwyciono dwa zakończenia wczesnobrązowego rowu z kilkumetrową przerwą między nimi. Odślonięcie zarysów wykopów z lat 50-tych pozwoliło stwierdzić, że w publikowanym planie stanowiska zostały przesunięte położone w tej części stanowiska wykopu, co mogło być spowodowane omyłką w druku. Interpretowany przebieg północno-zachodniego zakończenia rowu przedłużono o około 10 m na północ. Ponadto zauważono w trakcie badań wyraźne zaznaczenie się kilku faz istnienia rowu, czego nie stwierdzono w poprzednich sezonach badań. Być może wilgotna aura spowodowała wyraźniejsze zarysowywanie się obiektów niewiele różniących się barwą od otoczenia. Wskazywałoby to na kilkakrotne wykorzystywanie obiektu, gdzie za każdym razem konieczne było poprawienie /pogłębienie, przedłużenie/ istniejących rowów.

Odślonięto trzy obiekty - 2 jamy o niewiadomym przeznaczeniu oraz palenisko. Niemożliwe było określenie ich przynależności kulturowej ze względu na brak materiałów zabytkowych. Jednak na podstawie istnienia w południowej części stanowiska całego zespołu jam i palenisk wczesnośredniowiecznych o podobnych kształtach i zabarwieniu można by sądzić, iż również te obiekty były wczesnośredniowieczne. Istnienia innych obiektów kulturowych nie stwierdzono.

Materiały i dokumentacja znajdują się w PMA w Warszawie.

Badania będą kontynuowane.

BOCHENIEC, gm. Małogoszcz
woj. kieleckie
Stanowisko 2

Uniwersytet Jagielloński
Instytut Archeologii

Badania prowadził mgr Andrzej Matoga. Finansował WOAK w Klecch. Kontynuacja badań wykopaliskowych zapoczątkowanych w 1975 r. Cmentarzysko kultury łutyczej z III-V okresu epoki brązu.

Prace skoncentrowano w obrębie młodszej strefy użytkowania nekropoli, datowanej na drugą połowę IV i V okresu epoki brązu. Przebadano obszar o powierzchni 625 m² odkrywając 31 grobów kultury łutyczej /nr 139-169/, z czego 29 należy zaliczyć do kategorii obiektów popielnicowych. Z pozostałych, grób 145 /bezpopielnicowy/ składał się wyłącznie ze skupiska przepalonych kości, a grób 168 /symboliczny/ zawierał jedynie wazę dwustożkową. Wśród obiektów popielnicowych nieznacznie przewagę posiadały groby złożone z popielnicy wypełnionej przepalonymi kośćmi i nakrytej odwróconą dnem do góry misą lub dolną częścią naczynia wazowatego. W 12 grobach popielnice pozbawione były naczyńia nakrywającego. Tylko w jednym obiekcie zarejestrowano naczynie przystawne. Lepiej natomiast przedstawiało się wyposażenie grobów w przedmioty metalowe, które znajdowano zazwyczaj na kościach, wewnątrz popielnic. Najczęściej były to kółeczka lub skręty z drutu brązowego. W dwóch obiektach wystąpiły pojedynczo paciorki sporządzone ze zwiniętej w rurkę blaszki brązowej. W jednym z grobów znaleziono też bransoletę o końcach zachodzących na siebie, wykonaną z okrętnie żłobkowanego pręta brązowego.

W charakterze popielnic używano prawie wyłącznie różnego typu naczyń wazowatych. Są to okazy albo dwustożkowe, bądź też naczynia o białym brzuścu i wyodrębnionej, cylindrycznej szyjce. Część waz jest zdobiona. Przeważają wśród nich okazy dekorowane plastycznymi listwami rozmieszczonymi symetrycznie po 2, 3 lub 4 poniżej największej wydatości brzuśca. Z innych rodzajów naczyń wymienić należy garnki jajowato-beczułkowate, znalezione w 3 grobach w charakterze popielnic oraz misy używane wyłącznie jako naczynia nakrywające, wśród których przeważały okazy silnie profilowane z uszkiem na szalome brzuśca.

Na podstawie form naczyń oraz sposobów ich zdobienia odkryte podczas tegorocznych badań groby należy zaliczyć do klasycznej fazy grupy górnośląsko-małopolskiej kultury łutyczej datowanej na V okres epoki brązu i początki wczesnej epoki żelaza.

Materiały zabytkowe znajdują się w Instytucie Archeologii UJ w Krakowie.

Badania będą kontynuowane.